

## **Sållningsprov av sjukhushygieniskt sett betydelsefulla resistent bakterier (MRSA 12584, VRE 1788, ESBL 4817 o.d.)**

Sållningsodlingar används för att kontrollera om det finns bakterier som man känner igen därigenom att vissa vanliga antibiotika (bakteriemediciner) inte biter på dem. MRSA och andra bakterier av intresse smittar precis på samma sätt och lika lätt eller svårt som de bakterier som är känsliga för antibiotika och som vi alla bär på. Om det emellertid händer att resistent bakterier leder till en infektion, kan det vara svårt att behandla den med antibiotika.

Sjukhuspatienter har ofta nedsatt motståndskraft och är därför utsatta för olika infektioner. Därför vill man begränsa spridningen av MRSA och andra resistent bakterier på sjukhus genom att söka fram bärare av resistent bakterier och tillämpa strängare hygieniska krav än vanligt på dem under den tid de är inne på sjukhus.

Om man är symptomfri bärare av MRSA eller annan bakterie är detta inte farligt och inga begränsningar i vardagen utanför sjukhuset behövs. Om man är bärare av en resistent bakterie, kan bakterien försvinna av sig själv eller så kan man försöka få bort bakterien genom s.k. eradikeringsbehandling.

Följande bakterier är viktiga ur sjukhushygienisk synpunkt, då de är tåliga (resistent) mot bakteriemediciner (antibiotika):

- Meticillinresistent *Staphylococcus aureus* (MRSA)
- Vankomycinresistent enterokock (VRE)
- Enterobakterier: ESBL- och CPE-stammar
- Flerresistent (multiresistent) stammar av *Pseudomonas aeruginosa* och *Acinetobacter baumannii*.

Provtagningen förutsätter inga förberedelser. Proven tas i laboratoriet, på avdelningen eller polikliniken. Avföringsprov kan tas också hemma.

### **Förnödenheter**

1. Behållare av plast eller papp
2. Burk eller transportrör för avföringsprov, om du tar avföringsprovet hemma.
3. Plastpåse och namndekal



Avföringsburk med tillhörande "sked".

## Provtagning

1. Beroende på vilken bakterie som undersöks tas prov med en fuktad bomullssticka från näsan, svalget, armhålorna, ljumskarna, perineum, ändtarmsöppningen och/eller avföringen.
2. Dessutom tas prov från eventuella sår eller skadad hud.
3. Du kan själv ta avföringsprovet hemma i den provburk som du fått från laboratoriet.
4. Låt avföringen komma i plast-/pappkärlet eller på WC-papper.  
**Prov i burken:** Öppna provburken för avföring och använd stickan som är fäst i burklocket för att ta ungefär en sked avföring i burken (burken får inte bli full) eller **prov i transportrör:** Använd provpinne som hör till transportröret i avföring och sätta pinnen i röret (se på figur). Slå inte ut vätska eller gel som finns i röret!
5. Tillslut burken/röret ordentligt.
6. Var försiktig så att avföring inte kommer på utsidan av burken/röret.
7. **Skriv ditt namn, personnummer, provtagningsdatum och provtagningsklockslog på namndekalen som följer med bland förnödenheterna från laboratoriet.**
8. **Fäst dekalen vid burken med urinprovet.**
9. Lägg burken med urinprovet i plastpåsen
10. Förvara provet i kylskåpstemperatur. Den **håller ett dygn i kylskåpstemperatur.**



Bild: Provrör med pink kork och provtagningspinne Efter att provet tagits sätts pinnen i röret och brytas vid den röda linjen med att trycka mot rörets brädd. Slå inte ut vätskan som finns i röret!

Returnera burken med avföringsprovet inom ett (1) dygn till laboratoriet.

Om du har frågor gällande provtagning, ta gärna kontakt med avdelningen eller polikliniken som ordinerat undersökningen.

Du kan fråga efter svaret hos enheten där du vårdas.

Granskad 21.3.2023/ KRJ.